

Ruzies tussen kinderen

In alle gezinnen komen ruzies tussen kinderen voor. Ruzies over eigendommen. Ruzie omdat het ene kind jaloers is op het andere. Of ruzie doordat een stoeipartij uit de hand loopt.

Ruzies tussen kinderen horen bij het opgroeien. Kinderen moeten leren met elkaar om te gaan.

De wereld draait niet alleen om hen.

Ze kunnen niet altijd hun zin krijgen. Kinderen moeten leren rekening met elkaar te houden.

Maar het is ook belangrijk dat ze voor zichzelf kunnen opkomen. Ruzies zijn daarom niet alleen maar negatief. Kinderen kunnen er veel van leren. Toch wordt de sfeer in huis er meestal niet gezelliger van. Vooral als kinderen vaak ruzie maken, kan ingrijpen belangrijk zijn.

Sommige ruzies hebben te maken met de leeftijd van het kind.

- Kinderen onder de 6 jaar kunnen zich bijv. nog niet goed verplaatsen in een ander. Peuters en kleuters zijn namelijk helemaal op zichzelf geconcentreerd. Zij zijn nog bezig met het ontdekken van hun eigen mogelijkheden. Ze staan daarbij weinig open voor andere kinderen. Vooral voor peuters is samen spelen erg moeilijk. Een peuter moet nog leren samen te delen en zijn beurt af te wachten. Vragen zoals: "Mag ik even?" zijn er niet bij. Er naartoe en afpakken, ligt meer voor de hand.
- Kleuters en oudere kinderen kunnen praten en onderhandelen als ze iets willen. Tegen het 6^e jaar leren ze de gevoelens van een ander te begrijpen. In deze tijd ontstaan vaak hechte kleutervriendschappen. Maar dat wil niet zeggen dat het nu altijd van een leien dakje gaat.

De ruzies bij het spelen kunnen hoog oplopen waarbij het zeer hardhandig kan toegaan.

- Rond het 10^e jaar zijn de meeste kinderen zover dat ze in staat zijn gevoelens met elkaar te delen en rekening met een ander te houden.

Dit is de periode waarin hartsvriendschappen kunnen ontstaan. Daar is soms een harde leerschool aan vooraf gegaan, maar die is dan niet voor niets geweest.

Toch ontstaan ook rond deze leeftijd nog de nodige ruzies en scheldpartijen.

Begeleiden bij spelen

Peuters hebben begeleiding bij het spelen nodig. Zij moeten nog leren samen te spelen. Als u ziet dat een kind afstevent op een ander kind dat lekker met een auto aan het spelen is, kunt u het bijv. afleiden met een ander speeltje of zeggen: "Wil jij ook met die auto spelen? Dan gaan we samen vragen of je mee mag doen!"

Het zal niet altijd lukken om het slaan, duwen en afpakken te voorkomen. Als het toch gebeurt, maak dan duidelijk dat u dat niet goed vindt. Zeg er ook bij wat uw kind dan wel kan doen, bijv.: "Niks daarvan, zo doen we dat niet, dat doet pijn. Als je iets wilt, moet je het eerst vragen, even geduld hebben of kun je misschien van speelgoed ruilen." Dwing kinderen niet om altijd alles samen te doen of te delen. Geef ze bijv. ieder een eigen speelhoekje.

Omgaan met ruzies

- Probeer bij oudere kinderen niet meteen in te grijpen als je merkt dat het misgaat. Wacht eerst even af of ze er zelf uitkomen. Kinderen kunnen, als ze de kans krijgen, erg vindingrijk zijn in het zoeken naar oplossingen.

Als u als ouder meteen ingrijpt bij ruzies, bent u altijd degene die het conflict oplost.

Ze krijgen dan niet de kans om het zelf te leren. Bovendien kan het een gewoonte worden om altijd op ruzies te reageren. Kinderen krijgen dan in de gaten dat ze aandacht krijgen als ze ruzie maken.

- U grijpt wel in als het echt tot een handgemeen komt of als je ziet dat het een ongelijke strijd is. Haal ze uit elkaar en laat ze afkoelen. Als de rust is weergekeerd, kunt u het met ze uitpraten.
- Let er bij het uitpraten op dat de kinderen tegen elkaar praten in plaats van tegen of via u. Laat de kinderen daarbij dus ook niet u, maar elkaar aankijken. Begin uitnodigend, niet beschuldigend, bijv. "Wat is er aan de hand volgens jullie?" in plaats van "Wie is er begonnen?"
- Neem de tijd om te luisteren. Blijf neutraal en onpartijdig. Probeer het gevoel dat achter een scheldpartij schuilgaat te benoemen. U vergroot daarmee de kans dat kinderen begrip voor elkaar kunnen opbrengen.

Minder ruzie

Vaak zijn ruzies het gevolg van verveling of vermoeidheid. Zo worden veel kinderen hangerig en vervelend rond het avondeten.

- Merkt u dat de sfeer tussen de kinderen er niet beter op wordt? Grijp dan in. Haal de kinderen uit elkaar en geef ze allebei een opdracht. Laat het ene kind bijv. de tafel dekken. Het andere kind kan u dan helpen in de keuken. Zo krijgen de kinderen geen kans om ruzie te maken.
- Stel duidelijke regels over het omgaan met elkaars speelgoed. Spreek bijv. af dat de kinderen niet zomaar elkaars speelgoed pakken. Ze moeten het eerst vragen.

Positieve aandacht

- Beloon kinderen op de momenten dat ze lief samen zitten te spelen. Vooral kinderen die ruzie maken om aandacht te krijgen, hebben extra positieve aandacht nodig.

Het goede voorbeeld

- Geef zelf het goede voorbeeld. Een conflict met uw kind lost u bijv. op door er rustig over te praten.
- Een slaande ruzie afstraffen door zelf klappen uit te delen, haalt niets uit. Kinderen zullen dan hoogstens denken dat boosheid en slaan bij elkaar horen, en het de volgende keer weer zo doen.
- Ruzies tussen ouders hoeven niet slecht te zijn voor een kind. Het is echter wel van belang dat een kind na de ruzie ook meemaakt dat het weer goed gemaakt wordt. Zo kan een kind leren hoe het conflicten op kan lossen.
- Als ouders laten zien dat ze elkaar kunnen vergeven, fouten kunnen toegeven en herstellen en compromissen sluiten, dan kan een kind daar veel van leren.
- Doe af en toe iets leuks met de kinderen. Zo leren ze om zonder ruzie met elkaar om te gaan.

Tenslotte

Mocht u na het lezen van deze infotekst nog vragen hebben of meer informatie willen, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Jeugdgezondheidszorg van GGD Kennemerland op werkdagen van 8.30-12.30 en 13.00 - 17.00 uur via telefoonnummer 023 7891777 of via frontofficejgz@vrk.nl